Mária és Márta magazin

A református nők lapja

Megjelenik negyedévente

XXV. évfolyam, **2026 / 2**

A munka öröme

Az ige mellett
A munka, mint elhívás *(Rátoni Csaba)* **3. oldal**
Jegyzet
A munkabéren túl *(Bustya Sándor)* **5. oldal**
Interjú
Az önkéntes munka tulajdonképpen szolgálat *(Korondi Kinga)* **6. oldal**

A kiegyensúlyozott élet része *(Bustya Sándor)* **8. oldal**

A munkának értéke kell legyen *(Korondi Kinga)* **10. oldal**
Elmélkedés
Kálvin és a munka *(Lőrincz István)* **11. oldal**
Irodalom
Kosztolányi Dezső: *Munka* **13. oldal**

Bajor Andor: *Toldi szaktárs munkabalesete* **14. oldal**
Portré
Pécsi Eszter *(Berekméri Melinda)* **16. oldal**
Gyerekoldal **17. oldal**
Keresztrejtvény **18. oldal**
Receptek **19. oldal**

Édesanyám minden reggel hajnalban kelt, kiengedte a tyúkokat, szemet szórt nekik, enni adott kutyának, macskának, aztán reggelit készített, tízórait csomagolt édesapámnak, aki 6 órára járt dolgozni. Reggeli nélkül mi, lányok, sem mehettünk iskolába, s míg a frissensült rántottát ettük, piros porpaprikával szórta meg a friss, pékségben sütött, zsírral megkent kenyeret, ami mellé még egy-egy almát is tett nekünk tízóraira. Munka, iskola után minden nap frissen készített meleg ebéddel várt haza minket. Ezért délelőtt főzött, mosott, takarított, közben rendezte a virágoskertet, gyomlálta, kapálta a kis zöldségeskertet. Délután ellenőrzött minket a tanulásban, segítette szüleit, testvéreit, intézkedett a hivatalokban, vezette a háztartást. Ott volt minden szülői értekezleten, minden iskolai rendezvényen. S mikor minden munkája elfogyni látszott, akkor a varrógép elé ült, szép ruhácskákat varrt nekünk, magának, gépi hímzéssel díszített ágyneműket, terítőket, ruhákat készített a megrendelőinek. Ritkán láttuk őt betegnek, és sohasem hallottuk panaszkodni a feladatok miatt. Csak felnőttként jöttem rá arra, hogy miután reggel kiürült a ház, először elment a boltba bevásárolni, s csak azután ült le reggelizni.

Azokban az években már nem volt s azóta sem menő háztartásbelinek lenni, a nők is boltokban, gyárakban, hivatalokban, intézményekben dolgoztak „éljen a munkásosztály” jelszava alatt. Édesanyám nem tartozott ehhez a munkásosztályhoz, bár nagyon szeretett dolgozni. Munkáját az állam nem is jutalmazta, nem kapott saját nyugdíjat, ez volt élete alkonyán egyik bánata. Munkájának mégis volt értelme, amit viszontlátott a tiszta, rendezett családi környezetben, a szófogadó, szorgalmas lányaiban, virágaiban, egy-egy gyönyörű, sok órán keresztül hímzett darabban.

Hogyan viszonyul a mai ember a munkához, mi annak az értelme, értéke – ezekre a kérdésekre próbáltak választ kapni munkatársaink a lapban olvasható cikkek, interjúk, versek, jegyzetek, történetek által. Az évtizedek, főleg az utolsó évek, nagyon sok változást hoztak. A mesterséges intelligencia megjelenése még több változást fog előidézni a munka területén.

Az Európai Unió újabb törvényekkel igyekszik szabályozni a munkáltató – munkavállaló közötti viszonyt, javadalmazást, értékelést. Szabály ide vagy oda, a lelkiismeretesen elvégzett munka értelme más alapokon nyugszik: a választ megtalálják, ha végigolvassák magazinunkat, amit ajánlok nagy szeretettel.

● BORSOS MELINDA

A munka, mint elhívás

A Biblia kiegyensúlyozott képet ad a munkáról: elhívás, felelősség és jellemformáló eszköz egyszerre. Nem teher vagy szükséges rossz, hanem lehetőség arra, hogy az ember betöltse rendeltetését, és éljen a neki adott ajándékokkal.

A munka eredendően pozitív valóság: az ember kezdeti küldetésében is jelen volt. Isten már kezdetben munkára hívta az embert: „művelje és őrizze" a kertet (1Móz 2,15). Ez mutatja, hogy a munka nem büntetés, hanem az ember rendeltetésének része, amely irányt és értelmet ad a mindennapoknak. A hangsúly így nem csupán a megélhetésen vagy az elismerésen van, hanem azon, hogy az ember megértse és betöltse azt, amire elhívatott. Ha ez a belső irány hiányzik, a munka könnyen kiüresedik, és puszta kötelességgé válik. A bűneset után nehézzé vált, de értéke megmaradt: olyan terület lett, ahol a szívünk és hűségünk láthatóvá válik.

Az Újszövetség új nézőpontot ad: „Bármit tesztek, szívből tegyétek, mint az Úrnak" (Kol 3,23). A munka így nem csupán emberi kötelesség, hanem Istennek végzett szolgálat, amely méltóságot ad minden feladatnak.

A bibliai munkamorál alapja a szorgalom és a hűség. „Menj a hangyához" (Péld 6,6) és: „aki hű a kevesen, a sokon is hű" (Lk 16,10). Isten a kitartó, megbízható életet értékeli. Ehhez tartozik a becsületesség is: „Az Úr utálja a hamis mérleget" (Péld 11,1). A munka minősége lelki kérdés.

Fontos azonban az egyensúly: „Hat napon át dolgozz… de a hetedik nap az Úré" (2Móz 20,9–10). A munka nem válhat bálvánnyá; az ember értéke nem a teljesítményében van.

Ebben a rendben hangzik el: „Ha valaki nem akar dolgozni, ne is egyék" (2Thessz 3,10). A hangsúly azon van, hogy nem akar dolgozni. Isten itt nem a rászorulókat zárja ki, hanem a tétlenséget inti. Ez nem kegyetlenség, hanem helyreállító rend: a felelőtlenség rombol, míg a munka épít. Ezért inti az ige a hívőket, hogy csendben dolgozva éljenek (2Thessz 3,11–12).

Ugyanakkor a Biblia máshol gondoskodásra hív. Így áll össze az egyensúly: aki nem tud dolgozni, azt segítjük; aki nem akar dolgozni, azt felelősségre vonjuk.

A munka célja túlmutat önmagunkon: „dolgozzék… hogy legyen mit adnia a szűkölködőnek" (Ef 4,28). A munka így szolgálattá válik.

Amikor valaki nem csupán kényszerből dolgozik, hanem felismeri, mire hívta el Isten, a munka örömmé és beteljesedéssé válik. Ilyenkor a feladat már nem teher, hanem az Istentől kapott ajándékok hűséges használata, amely által az ember nemcsak fenntartja magát, hanem értéket teremt, és mások javára él.

A bibliai munkamorál lényege, hogy a munkát Istentől kapott elhívásként, szívből és hűséggel, becsületesen végezzük, egyensúlyban élve, és mások javát keresve. Így a munka Isten dicsőítésének eszközévé lesz az életünkben.

● RÁTONI CSABA

Rónay György

Egy nap az Isten szőllejében

Munka

Odakint most hasadoznak a földek,
és széles a föld, de kevés a magvető,
és határtalan a szőlleje az Úrnak,
de kevés a munkás az ő szőllőhegyén.

Testvérem a hitben, szépségben és igében!
most kél a nap! már hullik a dér!
nagy indulásunk fiatal ritmusát
szomjan benyelik a földek.

Mert szomjas a földnek szíve a magra,
és a mi szívünk csupa mag!
vérünkből sarjadt magvak! most mind
a kitárult földekre szórjuk őket.

És munkálkodunk szőllejében az Úrnak,
mert nincs ki tudná idejét a szüretnek,
és jaj annak, aki szüret idején
készületlenül találtatik.

Ha leszáll az este, mind a vetések
hálákat adnak értünk az Úrnak,
és alázatos mezők illatai
térdreborulnak előttünk:

mert sokan vannak a földön, akik
jöttén az estnek nyugovóra térnek,
de munkás, ki napestig munkálkodott,
kevés találtatik a népben.

A kegyelem csillagjegyében

A következő negyedévben arra a hónapra, amelyikben születtél, horoszkóp helyett egy igét kínálunk a kegyelem csillagjegyében: *„Hat napon át munkálkodj, és végezd minden dolgodat. De a hetedik nap az Úrnak, a te Istenednek szombatja. Semmi dolgot ne tégy azon, se te magad, se a fiad, se a leányod, se a szolgád, se a szolgálóleányod, se az állatod, se a jövevény, aki a kapuidon belül tartózkodik."* (2Móz 20,9-10)

Január
„Ti azonban legyetek bátrak, kezetek ne lankadjon, mert a ti munkátoknak meglesz a jutalma." (2Krón 15,7)

Február
„Te azonban légy józan mindenben, szenvedj, végezd az evangélista munkáját, szolgálatodat teljesen betöltsd." (2Tim 4,5)

Március
„Legyen mirajtunk Istenünknek, az Úrnak jóindulata, és kezünk munkáját tedd maradandóvá; kezünk munkáját tedd maradandóvá!" (Zsolt 90,17)

Április
„Azért, szeretett testvéreim, legyetek eltökéltek, rendíthetetlenek, mindenkor buzgólkodva az Úr dolgában, hiszen tudjátok, hogy munkátok nem hiábavaló az Úrban." (1Kor 15,58)

Május
„Bármit tesztek, lélekből tegyétek, úgy, mint az Úrnak, ne pedig úgy, mint embereknek, tudva, hogy az Úrtól veszitek az örökség jutalmát; mert ti az Úr Krisztusnak szolgáltok." (Kol 3,23-24)

Június
„Vigyázzatok magatokra, hogy el ne veszítsétek azt, amiért munkálkodtatok, hanem teljes jutalmat kapjatok." (2Jn 1,8)

Július
„Ha az Úr nem építi a házat, hiába dolgoznak azon építői. Ha az Úr nem őrzi a várost, hiába vigyáz az őriző. Hiába korán fölkelnetek, későn feküdnötök, fáradsággal szerzett kenyeret ennetek! Annak, akit ő szeret, álmában ad eleget." (Zsolt 127,1-2)

Augusztus
„Ne a veszendő eledelért fáradozzatok, hanem azért az örök életre megmaradó eledelért, amelyet az Emberfia ad majd nektek, akin az Atya Isten pecsétje van." (Jn 6,27)

Szeptember
„Aki műveli a földjét, annak elegendő eledele lesz, aki pedig hiábavalóságokat követ, az bolond." (Péld 12,10)

Október
„Így szól az Úr, Izráel Szentje és formálója: Tőlem kérdezzétek meg a jövendőt! Fiaimat és kezeim munkáját bízzátok csak rám!" (Ézs 45,11)

November
„Mikor látom az eget, ujjaid munkáját, a holdat és a csillagokat, amelyeket elrendeztél, azt mondom: Micsoda az ember, hogy megemlékezel róla, és az ember fia, hogy gondod van rá?" (Zsolt 8,4-5)

December
„Mert mi Isten munkatársai vagyunk, ti pedig Isten szántóföldje, Isten épülete vagytok." (1Kor 3,9)

Jean de La Fontaine

A földműves és gyermekei

Dolgozzatok mindig, verejtékezve, vágyón,
a pénz maga édeskeveset ér.
Egy gazdag földmíves, már a halálos ágyon,
fiait hívja s titkon így beszél:
„Ne adjátok el – mond – soha e földet,
mit apáitok is úgy örököltek:
mert kincs van rejtve lenn a mélyen,
hol, nem tudom, de rajta csak serényen,
majd megleli, ki dolgozni nem gyarló.
Már kora nyárban neki lássatok,
kapáljatok és folyton ássatok,
viruljon ki a tarló."
Az apa meghalt s minden koron át
forgatták a fiúk a boronát.
S az év végén a föld többet terem.
A kincsnek hűlt helye. De végtelen
bölcs atyjuk volt, mert bárha nincs
a mondott kincs, a munka kincs.

(Kosztolányi Dezső fordítása)

A munkabéren túl

Nincs új a nap alatt, az egyiptomi fogság idején a fáraó nehezítette meg az elhurcolt zsidók életét: nem adott szalmát a téglakészítéshez. Napjaink menő vállalkozója példáját követi, amikor a munkához szükséges alapvető eszközöket és körülményeket nem biztosítja. Cége elavult gépkocsi- és számítógépparkját nem újítja, nem tart lépést a kor technológiájával, a megígért béremelést az épp aktuális gazdasági helyzetre hivatkozva elodázza, olykor csak azért, hogy éreztesse alkalmazottaival, ő ezt megteheti. Számára a munkás értéktelen. Hajcsárkodik, a munkát nem becsüli, és a nyereségnél is fontosabb számára a saját ügyességét, rátermettségét, életrevalóságát hangsúlyozni, bizonyítani.

Ilyen körülmények közt az alkalmazottak java része kiszolgáltatottnak, megalázottnak érzi magát, a munka teherré, nyűggé válik, a bér alamizsnává. Csaknem egy évszázad telt el, amióta József Attila így kiáltott fel:

„adjátok meg a munka örömét,
adjatok kedvet, nékem nem elég
a munkabér, a munkaerő ára!”

Akit megfosztanak a munka örömétől, az igyekszik kibújni a feladatok alól, piszmogni, mímelni a munkát, ellazsálni a napot. Több energiát fordít arra, hogy mentesüljön a feladatok alól, mint amennyivel azok elvégezhetők lennének. Abban a hitben él, hogy ha kevesebbet nyújt, azáltal többé válik. Saját mércéjével mérve igazolja magát: ennyi pénzért ennyi munka jár. Menekülne betegszabadságba, munkaképtelenségbe, csak ne kelljen újra meg újra azt tapasztalnia, hogy a termék eladhatósága és a nyereség fontosabbá vált a munkánál, a munka pedig fontosabb az embernél.

Istennél más az értékrend: számára az ember a legfontosabb. Mindent őérte teremtett, és feladatot is adott neki: munkálja és hajtsa uralma alá a földet. A negyedik parancsolatot úgy emlegetjük, mint amely az ünnepnap megszenteléséről szól, holott a munkavégzés parancsát is egyértelműen magába foglalja: hat napon át munkálkodjál! Amikor arra gondolok, hogy a munka Istentől kapott megbízatás, derűsebben, alázatosabban állok hozzá az előttem álló feladathoz. Szóba se jöhet, hogy ahhoz túlképzett lennék, vagy hogy megalázó, lealacsonyító lenne. A mosogató vagy csatornatisztító munkája is szükséges, fontos és nélkülözhetetlen, és ő maga is annak tartja, ha úgy tekint rá, hogy Istentől kapott arra megbízatást. Abból, hogy miként végezzük a feladatunkat, az is nyilvánvalóvá válik, hogy hogyan követjük és szeretjük Istent. Aki a saját munkáját lekicsinyli, megalázónak tartja, vagy épp ellenkezőleg, túlságosan megterhelőnek érzi, annak felül kell vizsgálnia Istennel való kapcsolatát.

A munka által az ember önmagát és az őt körülvevő valóságot kizárva belemerülhet egy feladatba. Ilyenkor másodlagos kérdés a remélt haszon. Az önzetlen cselekvés, a problémamegoldás, a hasznos tevékenység érzete és tudata okozza a jól végzett munka örömét. Aki nem tud elvonatkoztatni a körülményektől, a felhalmozódott sérelmektől, annak a munka csak nyűg, megélhetési kényszer, átok, holott Isten a bűneset következtében nem a munkát, hanem a földet átkozta meg, amelynek megművelése azóta fáradságos munkát igényel. A fárasztó munka azonban tartalmassá teszi az ember életét, elégtételt és sikerélményt adhat. A földművesektől tanult alázattal vallom, hogy bármennyire is jól végeznénk a ránk bízott feladatokat, Isten az, aki adja a növekedést.

Imádkozzál és dolgozzál – hirdették a bencés szerzetesek, de a korábban idézett huszadik századi költő is ránk hagyott egy megszívlelendő gondolatot: *„bár a munkádon más keres – dolgozni csak pontosan, szépen, ahogy a csillag megy az égen, úgy érdemes”.*

● BUSTYA SÁNDOR

Bárdosi Németh János

Munkadal

Őseim nem a dalt tették munkává,
a munka vált dallá, ha esteledett,
lerántva magukról gondot, robotot,
míg tányérjukra a Hold vetett árnyat
társalogtak a távol csillagokkal
és apadt a bú, a ráncos, zord való,
aztán tücskök zengtek a kert végiben
és dallá vált a végtelen világ,
így éltek ők és így hagyták a dalt rám
és a munkát én így keverem dallá,
a dalt meg a munka lelkévé szövöm.

Az önkéntes munka tulajdonképpen szolgálat

Csenteri Imola református lelkipásztor a kisgörgényi gyülekezetben szolgál 13 éve, lelkészfeleség, három gyermek édesanyja és a Maros-Mezőségi Egyházmegye nőszövetségi elnöke.

– A munkájából adódóan változó szerepet tölt be, hol ön az önkéntes, hol pedig ön az, aki fogadja az önkénteseket….

– A szolgálatom része, hogy önkénteseket toborozzak a gyülekezeten és a nőszövetségen belül. A lelkészi szolgálat velejárója, hogy biztassuk az embereket az önkéntes munkára. Emellett nekem is vannak olyan feladataim, amelyeket a kötelező teendőkön túl önkéntesen vállalok: az egyházmegyei nőszövetségi elnöki tisztség például nem jár javadalmazással, mégis szívből végzem.

– Valójában nem is az energiánk az, amit felajánlunk ilyenkor, hanem az időnk. Milyen igényből születik meg az a döntés, hogy valaki lemondjon bizonyos dolgokról, és a közösség javára fordítsa az idejét és energiáját?

– Igyekszem mindenben Isten vezetését és elhívását keresni. Mi az, amire ő elhív engem itt és most? Imádságban lehet kérni azt, hogy mutassa meg, hol a helyem, milyen szolgálatot kell elvégeznem – akár kötelező feladatként, akár önkéntesként. Ezután jön a prioritások felállítása: mi az, ami igazán fontos, mire áldozok időt, minek kell elsőbbséget adnom más dolgokkal szemben.

– Amikor másokat hív önkéntes munkára nehézségekbe ütközik-e?

– Egyházi körökben azt tapasztalom, hogy nagyon sokan szívesen vállalnak önkéntes munkát. Ha megvan a szívből jövő indíttatás, akkor ez nem teher, hanem megerősítés: jó, hogy szolgálhatnak. Egyházon belül az önkéntes munkát szolgálatnak nevezzük, hiszen mindennel, kisebb-nagyobb feladatokkal is az Úr dicsőségét szolgáljuk tulajdonképpen. A nőszövetségben főként az idősebb korosztályra számíthatunk, de a fiataloknak is vannak lehetőségeik. Megértjük, hogy a fiatalabb nők életében sok a teher – munka, gyereknevelés –, kevesebb idő, energia marad az önkéntes munkára, vagy akár a jelenlétre is, ezért számukra külön alkalmakat szervezünk, ahol őket szólítjuk meg. Ez azonban nem az önkéntes munkáról szól. Amikor az asszonytestvérek idősebbek lesznek, és már nincs otthon kisgyermek, könnyebben vállalnak szolgálatot.

– Gyülekezeti szinten milyen önkéntes munkára tudna példát adni?

– A gyülekezetekben, ahol szolgálok, sokrétű önkéntes munkára van példa. A székelycsókai szórványunkban, ahol alig van 20 egyháztag, önkéntes munkával újították fel kívül-belül a templomot, több szombati napot arra áldoztak, hogy mind férfiak, mind asszonyok kétkezi munkával tartsák rendben Isten hajlékát. A kisgörgényi gyülekezetben is folyton akad munka, ahol szükség van önkéntes vállalkozókra. A férfiak többször is önkéntes munkával tették rendbe a temetőt, az asszonyok pedig sokféle finomsággal vállalják a vendégszeretetet, amikor vendégek érkeznek gyülekezetünkbe. A meggyesfalvi nőszövetségi tagok a beteglátogatásban vállalnak szolgálatot, meglátogatják, beszélgetnek, imádkoznak azokkal, akik betegség miatt éppen kimaradnak a közösségből. De ez csak néhány példa a sok önkéntes szolgálat közül.

– Előfordul, hogy az önkéntes munkával nem a saját gyülekezetüket, hanem távolabbi rászorulókat segítenek?

– Igen, az önkéntes munka sokszor kilép a saját gyülekezeti közegből. Sok nőszövetségben is van erre példa, hiszen nemcsak otthon vállalnak szeretetszolgálatot, hanem például idősek otthonába is ellátogatnak. Olyan emberekhez mennek, akiket nem is ismernek, mégis rászánják a délutánt, hogy találkozzanak velük, süteményt, ajándékot vigyenek, beszélgessenek velük. Ugyanakkor volt példa arra is, hogy

gyerekotthon számára gyűjtöttek adományokat. A *Jézus él* rendezvényre sok nőszövetségi tag hozott süteményt, amellyel az egész megyéből érkező jelenlévőket, 800-900 személyt vendégelték meg. Sok lehetőség van tehát kilépni a saját közegünkből.

– A civil szervezetek gyakran kedvezményekkel, juttatásokkal motiválják az önkénteseket. Egyházon belül van erre igény?

– Úgy gondolom, hogy nincs. Mi mindig igyekszünk megköszönni a szolgálatot, szóban fejezzük ki hálánkat. Vasárnaponként elhangzik az ige is: „a jókedvű adakozót szereti és megáldja az Úr”. Ezt nemcsak a perselyes adakozókra értem, hanem azokra is, akik az idejüket adják. Az emberek szívében ott van a tudat, hogy Isten előtt kedves, ha tesznek valamit másokért.

– Vannak olyan történetei, amikor „megtérült” a másnak nyújtott segítség?

– Nem gondolom, hogy keresni kellene a konkrét áldást. Isten áldása mindenben megmutatkozik, de nem válaszként érkezik egy jó cselekedetre. Téves az a gondolat, hogy ha jót teszek, akkor cserébe kapok valamit. Nem azért segít meg az Úr, mert én segítettem valakin. Ez nem biblikus gondolkodás. Az Úr áldása az életünkben nem válaszként érkezik konkrétan egy jó tettre, vagy önkéntes szolgálatra, ezért nem is keresem az összefüggést az önkéntesség és valamilyen későbbi jó között.

– Nem ilyen jellegű nyereségre gondoltam, hanem arra, hogy közösség, barátság alakulhat ki, tapasztalatot szerezhetünk, megtanulhatunk valamit, amit később felhasználhatunk…

– Igen, ilyen hozadékai vannak. Elsősorban az erősödik, aki szolgál: megerősödik benne az érzés, hogy fontos, hogy szükség van rá. Kapcsolatokban is gazdagodhatunk, barátságok születhetnek, több embert ismerhetünk meg, közelebb kerülhetünk egymáshoz.

– Aki most szeretne önkéntes munkát vállalni, kihez fordulhat?

– A saját lelkipásztorához bárki bekopogtathat. Minden lelkipásztor örül annak, ha valaki tenni akar valamit. Mindig van munka, mindig szükség van segítő kezekre. Az már az illető fizikumától és képességeitől függ, hogy mit tud vállalni. Lehet segíteni a templom vagy a templom körüli takarításban, a gyerekmunkában, az ifjúsági munkában. Például valaki autóval elviheti a fiatalokat egy ifjúsági találkozóra, ha ők még nem vezetnek. Az asszonyok süteménnyel örvendeztethetik meg a gyerekeket vallásórán. A betegek látogatása is szolgálat. Nemcsak a lelkipásztor vagy a presbiterek látogathatnak betegeket egy gyülekezetben, hanem bárki, aki egy fél órát szán arra, hogy megkérdezze, hogy van a beteg, szüksége van-e arra, hogy bevásárlásban vagy másban segítsenek neki. Idősek esetében is érvényes lehet ez a segítség. Fiatalok és idősek egyaránt találhatnak maguknak feladatot.

– Érdemes lenne nyilvántartást vezetni az önkéntesekről?

– Egyházon belül erre nincs igazán szükség. Ha kell önkéntes, a lelkipásztor jelzi, hirdeti. Folyamatos kapcsolatban vagyunk a presbiterekkel, a nőszövetségi tagokkal, a gyerekekkel, fiatalokkal. Hetente találkozunk, és mindent meg lehet beszélni. Kisebb gyülekezetekben nem látom szükségét a rendszerezésnek.

– Jók a tapasztalatai? Mindig akad elég segítő?

– Igen. Úgy tapasztalom, hogy az Úr mindig gondoskodik arról, hogy legyenek nyitott szívű emberek. Sokszor aggódtam, hogy vajon hányan jönnek majd, de legtöbbször több segítő érkezik, mint amennyire számítok. Az Úr csodásan működik: mindig érkezik segítség, sőt, gyakran több is, mint várnánk.

– Gondolom, ennek feltétele, hogy olyan tevékenységeket találjanak ki, amelyek valóban az Úrnak fontosak, és nem öncélúak.

– Így van. Mindenkit bátorítunk, hogy próbálja ki a szolgálatot. Ha valaki egyszer segít, az rendszerint megváltoztat benne valamit, és később is szívesen vállal feladatot.

– Bárki kaphat lehetőséget? Nem fordul elő, hogy valaki kiszorul?

– Sok alkalom van, egymást követik a lehetőségek. Nem évente egyszer lehet szolgálni, hanem folyamatosan. Ha valaki lemarad egy alkalomról, máris jön a következő. Nincs idő azon gondolkodni, hogy kimaradt-e valamiből, máris ott a következő lehetőség, úgyhogy lehet már arra készülni.

● KORONDI KINGA

A kiegyensúlyozott élet része

Háztartást vezető feleség, három gyerek – Karola, Abigél és Medárd – édesanyja, hivatását gyakorló szakember, aki vallja, hogy a kiegyensúlyozott élethez hozzátartozik a munka. Zăinescu Andreea pszichológus válaszolt kérdéseinkre, aki a családban betöltött szerepének és a szakmai kihívásoknak úgy próbál eleget tenni, hogy egy nehezítő körülmény, a látás hiánya kíséri mindennapjait.

– Gyerekkorodban mit terveztél, milyennek képzelted el a felnőtt életedet?

– Negyedikes koromban döntöttem el, hogy orvos szeretnék lenni, és azóta tudatosan készültem erre. A középiskola elvégzése után bejutottam az orvosi egyetemre, de már az első évben nagyon megromlott a látásom, egyre nehezebbé vált a tanulás, amíg szembesülnöm kellett azzal, hogy a tanulmányaimat félbe kell szakítsam. Nem volt egy könnyű döntés, emlékszem, hogy nem adtam fel olyan könnyen. Olvastam akkoriban egy cikket egy amerikai fiatalemberről, aki hozzám hasonló problémával küzdve végezte az egyetemet, és lett orvos. Egy ideig fellelkesültem ettől a hírtől, de aztán beláttam, hogy az a technológia idehaza nem elérhető. Újra kellett terveznem az életemet, kerestem a lehetőségeket, a saját utamat, hogy mihez is tudnék kezdeni így, hogy nem gyakorolhatom azt a hivatást, amelyet mindig is elképzeltem. Végül találtam egy olyant, amely közel áll az orvosihoz. Pszichológia szakon vágtam neki újból a tanulásnak, egyetemet végeztem, mesteri vizsgát tettem, és jelenleg pszichoterapeutaként és klinikai pszichológusként kezelem és próbálom segíteni az embereket. Visszagondolva, az orvosi egyetem elkezdésekor nagyon sok terület foglalkoztatott, érdekelt, kihívást éreztem sok téma iránt, és ennek az volt a hátránya, hogy a sok lehetőség közt egy picit elvesztődve éreztem magamat, küzdöttem a bőség zavarával, és egy adott pillanatban nagyon nehéznek éreztem egy bizonyos utat, irányt választanom. Amikor a látás elvesztése bekövetkezett, akkor beszűkült az a kör, amelyiket nagyon tágasnak láttam addig, és ezáltal megtaláltam az irányt. Könnyebben lehetett választani, és nagyon tisztává, egyértelművé vált az utam.

– Család tekintetében teljesültek a vágyaid?

– Férjemben gondos segítőtársra találtam, saját munkáján kívül sokat segített nekem az egyetemi kurzusok felolvasásában. A szülői, gyerekkori példát követve, mivel hárman vagyunk testvérek, úgy terveztük, hogy mi is három gyereket szeretnénk. Hála Istennek, nagy örömünkre, ez megadatott nekünk, ma már mindhárman tizenévesek.

– A látásod elvesztése után nem gondoltál arra, hogy ne vállalj munkát, hanem állami támogatásból élj?

– Úgy gondolom, hogy teljesen helyénvaló, ha az állam támogat olyan embereket, akiknek szükségük van erre, hátrányos helyzetűeket, vagy fogyatékkal élőket, hogy könnyebbé tegyék a megélhetésüket. Engem nem vonzott ez a lehetőség, hogy ne vállaljak munkát, hogy kizárólag állami támogatásból éljek. Én így érzem jól magam, ha dolgozok, így tudom anyaként és feleségként is jól érezni magamat.

– Így érzed teljesnek az életedet?

– Nem a teljességről van szó. Mindig így képzeltem, hogy én dolgozni fogok, és számomra ez a normalitás része. Ha valaki munkaképtelen, akkor is teljes lehet az élete, de hogyha adott az a fantasztikus lehetőség, hogy a tudásunkat, az erőnket, vagy a szeretetünket egy munkakapcsolatban érvényesítsük, ezáltal segítsünk, akkor ezzel a lehetőséggel mindenképpen szeretnék élni, ezt kihasználni. Hálás vagyok, mert mindig valahogy így képzeltem, hogy a munkám valamiképp az emberekkel kapcsolatos lesz, de

úgy gondolom, hogy bármilyen munka, amelyben igazán meg tudunk nyilvánulni, csodás eredményeket hozhat.

– Ennek ellenére sokan nem akarnak munkát vállalni, illetve nem érzik jól magukat a munkakörükben.

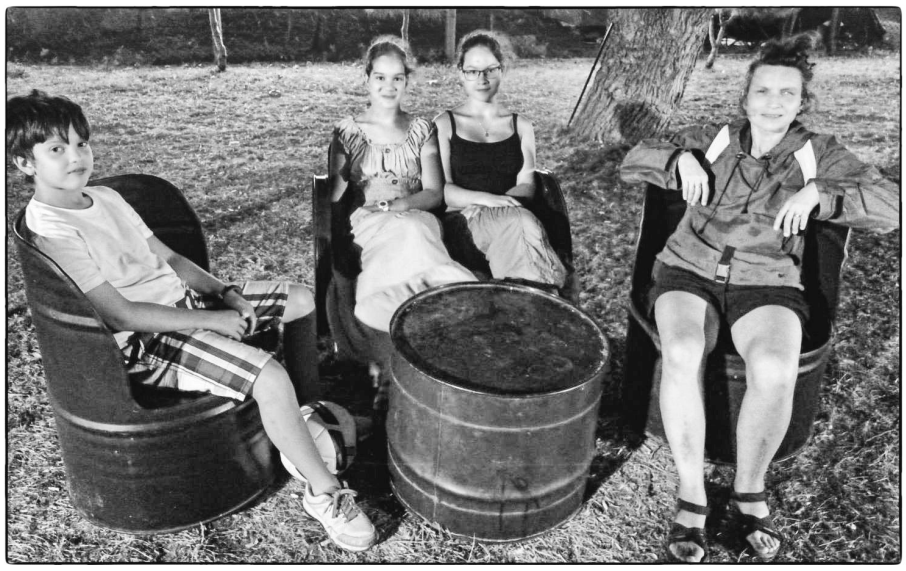
– Ennek az okát abban kereshetjük, hogy – legalábbis részben – nem ismerik önmagukat, nem tudják, hogy milyenek a munkavégző szerepben. Ez is egy szerep, amelyet gyerekkortól kezdve tanulunk, érlelünk magunkban, és előfordul, hogy bizonyos szakaszok kimaradnak vagy elakadnak: nem tanuljuk meg, hogyan küzdjünk a saját határainkkal, mi motivál minket, miben találunk örömöt. Ez gyakran frusztrációval jár, erőfeszítéssel, komfortzónából való kilépéssel — mint a gyerek fejlődése. Ha ezek a szakaszok megakadnak, nem mennek végig, akkor a munkához való viszony is bizonytalan marad.

– Fordulnak-e hozzád munkahelyi problémákkal, konfliktusokkal?

– Ez általában másodlagos probléma szokott lenni, de igen, sok ilyen esettel találkoztam. Nagyon gyakori az, hogy valakinek személyes vagy családi téren kapcsolati problémái vannak, és ilyenkor munkahelyi problémái is adódnak hozzá.

– A pácienseid kötetlenebbül beszélnek így, hogy te nem látod őket?

– Több kutatás is foglalkozik azzal, hogyan változik a kommunikációnk, amikor nem látjuk a beszédpartnerünket, vagy amikor ő nem lát minket. Bizonyos esetekben könnyebbséggel jár, de van, amikor nehézséget okoz. Például az egyik páciensem neheztelt azért, hogy én nem látom az ő reakcióit. Azt sejtem, hogy ennek a hátterében egy hiányérzet áll, mégpedig az, hogy az élete bizonyos szakaszában, amikor szüksége lett volna rá, nem érezte eléggé a felé forduló, ráirányuló figyelmet.

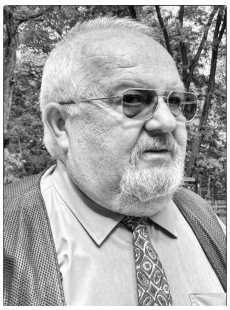
– Az otthoni munkád és a hivatásod mellett kézimunkázol is. Címlapunkon a nyárádszentlászlói szövőházban láthatunk. Milyen szerepe van életedben a kézimunkának?

– Az érzékelhető, tapintható, maradandó munka eredményeként van jelen, ezt a teret tölti be. A mindennapokban végzett háztartási munka, a takarítás, főzés eredménye rövid ideig tart. Gitározni is nagyon szeretek, klasszikus gitáron játszom, de a hang sem maradandó, elszáll. Így a kézimunkában találtam meg azt a foglalkozást, amelynek az eredménye maradandó, látható, tapintható. Azt hiszem, ez az igény a látó életszakaszomból ered, abból származó, megmaradt szükséglet, illetve a családi példa követése. Édesanyám textilmérnök, így gyerekkoromban sokat kézimunkáztunk. A családomban tanultam meg azt is, hogy a munka része az életnek. A szüleim és a nagyszüleim is úgy tekintettek a munkavégzésre, mint az egyensúlyunk fenntartásához szükséges tevékenységre. Gyerekként magam sem értettem, én is csak a fáradságos részét láttam, és meglehet, hogy így vannak ezzel sokan mások is. Talán nehezen fogadják el ezt az állítást, valamiképp szeretnének meggyőződni bizonyos dolgokról, keresik a saját határaikat, próbálják meghatározni helyüket a világban. Ez tulajdonképpen mind építő jellegű lehet, viszont van egy pár területe az életnek, amelyben jó, ha bízunk az előd tapasztalatában. Én örülök annak, hogy ezt az útmutatást kaptam a családomban, nem kellett én meggyőződjek erről, hogy ez így van. Ezen az úton indultam, és megtapasztaltam, hogy sokat segített. Van, aki csak az élete közepe táján jut el odáig, hogy eldöntse, mivel szeretne foglalkozni. Ez nem is lenne olyan nagy gond, de hogyha addig nem vállalt munkát, nehezebb lesz megtennie ezt a lépést.

Ahogy körülnézek a saját életemben és a körülöttem lévő emberekre, megfogalmazódik bennem egy kérdés: vajon a gyermekeim megértik-e, és főleg érezni fogják-e azt a módot, ahogyan a munka kultúráját táplálom és fejlesztem? Ebben a sokszor láthatatlan világomban, amelyben órákon át olvasok és írok – kizárólag a számítógépen, hiszen látás nélkül csak így tehetem meg –, vajon értik-e ők, hogy életünk történetének szőnyegét mi magunk szőjük? És hogy mennyivel teljesebb az öröm a szőnyeg oltalmában, mint a csupasz, hideg kövön? És legfőképpen: mi az, ami bennük fejlődik a szőnyeg szövése közben? Az élettapasztalatom azt mondatja velem: ahogy mi tanultuk az elődeinktől, úgy a mai, applikációkkal teli világban is – amelyben csábító naponta influenszereket és rövid videókat követni –, megfogalmazódik majd bennük, hogy jobban érezzük magunkat, ha a mindennapjaink részévé válik egy mesterség.

● BUSTYA SÁNDOR

A munkának értéke kell legyen, így értelme is lesz

Jakab István vállalkozó, a Clinilab társtulajdonosa és igazgatója, presbiter, az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsának tagja. Közel ötven éve házas, két gyerek édesapja és öt unoka nagytatája.

– Milyen elvárásokkal találkozik ma egy munkáltató, és milyen a munkaerőpiaci kínálat?

– Úgy látom, a kínálat nagyon magas szintű, és az elvárások is ehhez igazodnak. Mi is igyekszünk ehhez mérten megfelelő ellentételezést biztosítani. A cégünknél jellemzően felsőfokú végzettségű szakembereket alkalmazunk, mivel labordiagnosztikai készülékek forgalmazásával foglalkozunk, ami a beszereléstől a karbantartásig komoly szakértelmet igényel. Olyan mérnökökre van szükségünk, akik nem íróasztal mellett dolgoznak: hajnalban indulnak, akár 200–300 kilométert utaznak, elvégzik a munkát, és hazatérnek – vagy akár 3–4 napot is a helyszínen töltenek egy-egy projekt befejezéséig. Az értékesítőink szintén jól képzett, tehetséges szakemberek, akik folyamatos képzést kapnak. Ők is terepen dolgoznak: laborokat látogatnak, kapcsolatokat építenek, és komoly piaci tudással próbálják eladni a termékeket. Mögöttük biológusok, biokémikusok, orvosok adják a tudományos hátteret. Emellett működik gazdasági osztályunk, egy erős adminisztratív csapatunk, amely a közbeszerzéseket és szerződéseket intézi, valamint több raktárunk is van. A munkát elkötelezettséggel kell végezni – nem folyamatos felügyelet mellett, hanem meggyőződésből. A cégnek valóban szüksége van az emberek munkájára. Temesváron, Jászvásáron, Kolozsváron, Bukarestben is dolgoznak kollégáink, és mindezt Marosvásárhelyről irányítjuk. Nem kamerákon keresztül ellenőrizzük őket: az önálló, felelős munkavégzés alapkövetelmény, így aztán a munkaerőpiacnak csak egy részét látjuk, a felsőfokú végzettségűekét, és itt is egy szűk rétegből választunk, akiket aztán akár évekig képzünk. Éppen emiatt nagyon gondosan meg kell válasszuk, hogy kit alkalmazunk, de végül mindeddig sikerült megtalálni a megfelelő embereket.

– A fiatalokról gyakran hallani, hogy rövid ideig maradnak egy munkahelyen. Más a munkához való viszonyuk?

– Valóban más. De nem szabad minősíteni: ez a kínálat, ezzel kell dolgozni. Aki erre nem képes, az nem jó vezető. Mi az ország számos régiójában jelen vagyunk – Moldvában, Dobrudzsában, Bánátban, Olténiában, Erdélyben –, és mindenhol figyelembe kell venni a helyi sajátosságokat. Ehhez jönnek a generációs különbségek. A fiatalok hozzáállása más, de következetes munkával és gondos kiválasztással meg lehet találni a jó munkatársakat. A legfontosabb, hogy érezzék: a munkájuk fontos. Nálunk másfél–két év, mire valaki teljes értékű kolléga lesz. Ezalatt nemcsak szakmailag fejlődik, hanem a felelősségérzete is erősödik. Meglepően kicsi nálunk az elvándorlás. A változatos munka, a szakmai kihívások, a kiállítások, külföldi látogatások mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a csapat tagjai megújuljanak, és hosszú távon gondolkodjanak.

– Ma azt mondják, hogy 3–5 évente váltanak a fiatalok. Régen ezt kiégésnek nevezték. Mit tapasztal?

– A világ szabadabb lett, a jövedelmek magasabbak, és sokaknak van tartalékuk. Nem kétségbeejtő, ha valaki munka nélkül marad. Emellett munkaerőhiány van. A mi előnyünk, hogy egy szűk, speciális piacon dolgozunk. Aki ezt megtanulja, annak nem könnyű váltani. Régen azt mondták: ha valaki elmegy, az a főnök bukása. Ma ez már nem ilyen egyértelmű, de én továbbra is érzékeny vagyok erre. Mindig megkérdezem, miért hagyja ott az előző munkahelyét. A leggyakoribb válasz: „a főnök nem tartotta be az ígéretét”. Én erre különösen figyelek. Amit ígérek, azt betartom. Emberileg, hívő emberként különösen fontosnak tartom ezt. A megbecsülés nálunk alapérték.

– Sok szülő tapasztalja, hogy a tizenévesek olyan munkahelyet keresnének, ahol „nem kell semmit csinálni”. Mit gondol erről?

– Ez rettenetes jelenség. A telefon és az internet világában könnyű elütni az időt, de eredmény nélkül. A munka lényege, hogy határidőre el kell végezni a feladatot. Ha valaki ezt nem tudja teljesíteni, ott probléma van. Én gyerekkorom óta dolgozom. A családunkban a munkának nimbusza volt. Nyolcadikos koromtól napszámosként dolgoztam, egyetemistaként is vállaltam munkát. Szerintem a következő generáció

nevelésében fontos lenne, hogy már nagyobb gyerekkorban kapjanak felelősséggel járó határidős feladatokat.

– Van különbség a női és férfi munkavállalók között?

– Természetesen vannak különbségek, de nem úgy, hogy egyik jobb vagy rosszabb lenne. Kreatív munkánál mindenki a maga módján dolgozik, és a végeredmény számít. Nálunk nincs különbség a férfi és női munkavállalók megítélésében. A kisgyermekes időszakban természetesen figyelembe kell venni a családi terheket. Minden kolléganőt visszavettünk szülés után – akár a második szülés után is. Nem a törvény miatt, hanem mert így helyes. Érdekes módon ma már férfiak is vállalnak gyermeknevelési szabadságot, és azt látom, hogy ők is egyre jobban részt vesznek a családi feladatokban. A férfiaknál azt tapasztalom, hogy ha családi kötelezettségeik vannak, gyakran nagyobb elkötelezettséggel vállalnak plusz feladatokat – természetesen a sportszerűség határain belül.

– A mesterséges intelligencia és az automatizálás valóban elveszi a munkánkat?

– Bizonyos területeken biztosan átalakul a munkavégzés, de a mi szakmánkban sok a kreatív elem, a helyszíni alkalmazkodás, a személyes kapcsolat. Ezeket nem lehet gépekkel kiváltani. Láttam teljesen automatizált raktárt, de olyan befektetést igényel, amit mi nem engedhetünk meg. Ráadásul a beszállítóink sokfélék, a normatívák nem egységesek, így a teljes automatizálás nem reális. A mesterséges intelligencia inkább információfeldolgozásban lesz nagy segítség, de a kreatív munkát nem váltja ki.

– Mit jelent önnek a munka értéke?

– A fizika szerint a munka: erő szorozva elmozdulással. Valahol ez a lényeg: mennyi erőt, energiát fordítok rá, és mennyit mozdítok előre a világon. A mi munkánkban mindenki beletesz egy darabot önmagából. Nem gépek vagyunk: döntéseket hozunk, felelősséget vállalunk és ez fárasztó is. Ezért fontos a jó környezet: egy jó kávé, egy nyugodt szünet, vagy az, hogy évente három napot bárki kivehet, ha rossz passzban van. A munkához való viszony folyamatosan változik, de a lényeg ugyanaz marad: értéket teremteni.

– Hogyan illeszkedik a munka Isten tervébe?

– A hitből végzett munka nem a javadalmazásról szól, hanem a lelki megnyugvásról. Aki hittel és elkötelezetten dolgozik, az már áldást kap. Vannak tevékenységek, amelyeket nehéz ebben a keretben elhelyezni – például egy könyvelő munkáját –, de más területeken, például a szociális vagy egyházi szolgálatban ez nagyon is kézzelfogható. A Lazarenum és a Lídia Alapítvány kuratóriumi elnökeként naponta láthatom, hogy hit nélkül nem lehet helytállni.

– Mit üzen a munkavállalóknak és a munkaadóknak?

– A munkavállalóknak azt tanácsolom: alaposan tájékozódjanak, hova mennek, mik az elvárások, és mit nyújt a munkahely. Munka nélkül nem lehet élni, hiszen a lottó nem megoldás. Fontos, hogy tiszta szemmel nézzenek a vezetőjükre, és mondják el, ha valamivel elégedetlenek. A munkaadóknak pedig azt: minden munkavállaló mögött ott van egy ember, egy egyéniség, egy család. Ezt mindig szem előtt kell tartani. Nálunk soha nem úgy zajlik az elbocsátás, hogy egyik napról a másikra kirúgunk valakit, soha nem hangzik el, hogy „holnaptól ne gyere!”. Nagyon sok képzést, tréninget biztosítunk, hogy mindenki a lehető legjobb munkát végezhesse. Előbb tanítunk, segítünk, és ha valaki mégsem ide való, azt is emberségesen kezeljük.

● KORONDI KINGA

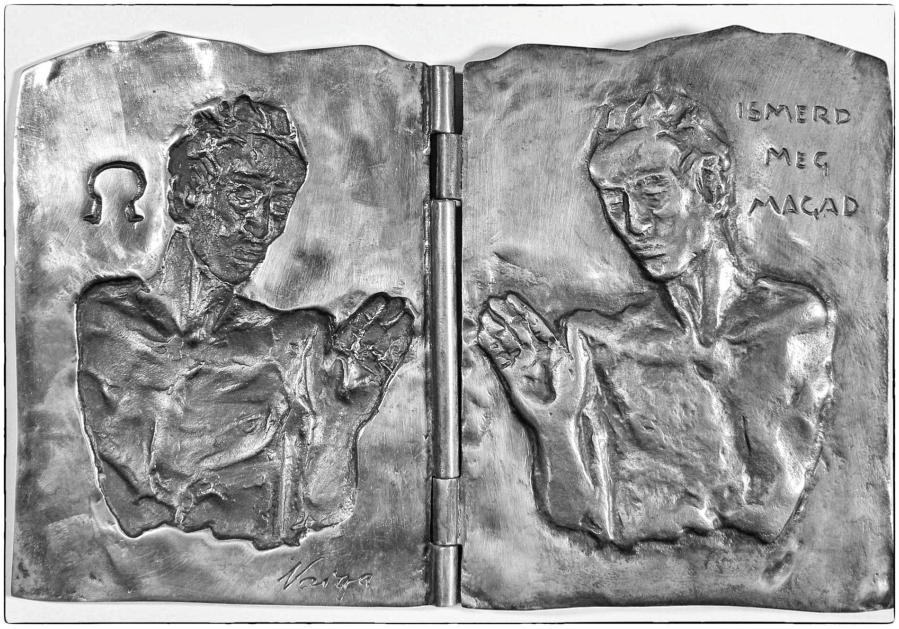
Kálvin és a munka

A munka Kálvin életében nagyon fontos szerepet játszott. Már gyermekként öntudatos volt, és a tanulást is munkaként végezte. Apja kívánsága szerint jogi tanulmányokat folytatott. Fegyelmezetten, kitartóan minden nap éjfélig tanult, hajnali ötkor kelt, és reggel mindig elismételte azt, amit este tanult. Amikor elkezdte tanulmányozni a Szentírást, éleslátással fedezte fel, hogy az egyház tanítása nincs összhangban a Biblia tanításával. Az első teológiai munkája *A lelkek alvása*. 27 évesen megírta az *Institutiót*, amelyet először Szenczi Molnár Albert fordított le magyarra Bethlen Gábor fejedelem kérésére.

Kálvin munkája három nagy területen bontakozott ki. Az első az írás volt. Strasbourgban kezdte el írni a bibliai könyvekhez írott magyarázatait. Az Énekek Éneke és a Jelenések könyvének kivételével a Biblia összes könyvét végig magyarázta.

A második terület az igehirdetés volt. Kálvin 25 éven át hirdette Genfben Isten igéjét. Mintegy 4000 prédikációt mondott el. Sajnos az első 1500 elveszett, de utána egy hugenotta gyorsírással lejegyezte a prédikációit, s így ezek megmaradtak az utókor számára. Kálvin elsősorban az értelemre akart hatni, mivel azt Isten nagyszerű ajándékának tartotta. Éppen ezért nagyon fontos volt számára a tanítás és az iskola kérdése is. Kálvin egyik legnagyobb megvalósítása a Genfi Akadémia volt, amelyet 1559-ben nyitottak meg.

Kálvin harmadik munkaterülete a szervezés volt. Megszervezte a gyülekezet életét a presbitérium vezetésével. Szervezetten gondoskodott a

Varga Imre bronz plasztikája

szegényekről, aminek következtében sikerült megszüntetni a koldulást.

A munkával kapcsolatosan figyelemre méltó Kálvin tanítása a hivatás- és küldetéstudatról. A kálvinista ember tudja, hogy ő csak teremtmény, önmagában semmi, de mégis óriási méltósága van azáltal, hogy Isten elhívta, és küldetéssel ajándékozta meg. Tudja, hogy ő Isten szövetségéhez tartozik, Isten munkatársa, részt vesz Isten teremtő és szabadító munkájában. Tudatában van kicsinységének, méltatlan voltának, de azt is tudja, hogy Isten őt Krisztusért elfogadta, szövetségesévé tette, munkatársává avatta.

Vallotta, hogy mindenki csak egyetlen munkaterületen lehet jó szakember, és abban kell nagyot alkosson. Kálvin elutasította a humanizmusnak azt a gondolatát, hogy az ember mindenhez kell értsen, mindent kell tudjon. Meggyőződése volt, hogy minden embernek csak egy mestersége kell legyen, de azt tökéletesen végezze. Kálvin ezzel döntő módon hozzájárult a polgári kapitalizmus kialakulásához.

A kálvini reformáció döntő változást hozott a munka szeretetében és a munkafegyelemben. A középkor emberét a munkához, sőt az egész élethez való viszonyában egyfajta kedvetlenség, majdnem hogy életuntság jellemezte. A kor tipikus alakjai voltak a vagabundusok, a tekergők, a szökött jobbágyok, szökött katonák, részeg szerzetesek, koldusok, egyszóval a munkakerülők nagy tömege. Kálvin szent meggyőződése, hogy a munka az embert nemesíti, megjobbítja, emberibb emberré teszi.

Hollandiában a reformáció idején különös dolog történt. Haarlemben, a Saint Bavo katedrálisban eltávolítottak egy olyan festett ablakot, amin egy ülő, kezeit összetevő, égbe néző szent volt ábrázolva, s helyébe egy építőtelepen szorgalmasan munkálkodó polgárokat ábrázoló ablakot tettek. Az egyik kezében fűrész, a másikéban kalapács, a harmadik pedig falat épít. Ezek voltak az új kálvinista szentek.

Kálvin hitte és tanította, hogy Isten mindenkinek adott valamilyen tálentumot, és mindenkinek kijelölt egy munkahelyet. A hivatásokban, mesterségekben nem tett különbséget. Vallotta, hogy egyaránt Isten dicsőségére lehet végezni az utcaseprést és a prédikálást is, vagy bármilyen más munkát. A kőműves éppúgy elhívott ember, mint a lelkipásztor. Azt is tanította, hogy Isten az embereket épp úgy, mint az angyalokat, szolgálatuk alapján értékeli.

Ha valaki kedves akar lenni Isten előtt, annak dolgoznia kell, legyen az király, vagy egyszerű ember. Azt tanította, a középkori ideállal szemben, hogy a keresztyén ember nem alkalmi jó cselekedeteket hajt végre, hanem folyamatosan dolgozik. Munkája gyümölcsében Isten jó tetszését, áldását látja. Tudja, hogy neki minden munkájában Istennel van dolga, mert ő Isten színe előtt él, tehát mindig becsületesen dolgozik.

Kálvin esküdt ellensége volt a káros szenvedélyeknek, amelyek megakadályozzák az embert munkája végzésében. Úgy látta, hogy ezek állati sorba taszítják az embert, letörlik az ember képéről Isten képét, és a disznóhoz teszik hasonlóvá. Nem volt ellene a mértékletes alkoholfogyasztásnak, de a részegséget a legkeményebb szavakkal ostorozta.

Kálvin tanítja, hogy a keresztyén ember szorgalmasan kell munkálkodjon a földi élet alakításában. Számára ez a világ nem csak a siralom völgye, hanem az eljövendő menynyei világ földi, idői része. Felelősséggel tartozik a világ felé, építi, gyarapítja, gazdagítja azt, amit rábíztak, arra igyekszik, ha lehet jobb állapotban adhassa tovább a következő nemzedéknek, mint ahogy ő azt kapta. Hitt a haladásban, fejlődésben. Nem az egyéni boldogság és boldogulás volt a célja, hanem arra igyekezett, hogy ezt a világot, amit hite szerint Istentől kapott, egyre tökéletesebbé tegye. Célja nem a szórakozás, nem az élvezetek hajszolása volt, hanem az, hogy kemény és szorgalmas munkával, áldozatvállalással előbbre vigye ezt a világot.

A keresztyén etikában egyedülálló Kálvinnak az a tanítása, hogy a munkának bűnmegelőző, bűnt megakadályozó szerepe is van. Amíg ugyanis az ember egy hasznos munkát végez, addig nem fog vétkezni. Ezzel szemben a lustálkodás, a tétlenség a bűnök, a gonosztettek melegágya.

Azt kívánom, hogy Kálvin példája, szép tanítása segítsen minket abban, hogy ezután még jobban, még hűségesebben tudjuk Istentől hivatásként adott munkánkat elvégezni.

● LŐRINCZ ISTVÁN

Kosztolányi Dezső

Munka

Gyalog mentem föl a harmadik emeletre.

Fekete téli délután volt. Fekete sarat hoztam a cipőm talpán. Amint fölfelé haladtam, ott hagyogattam a fekete latyakot a lépcsőn. Nem is igen látszott meg rajta, mert már oly fekete volt, mint a szerecsen.

Miután lefelé ballagtam, a második emelet pihenőjén elcsodálkoztam. Ott egy kis parasztlány térdepelt, kezében gyökérkefe, mellette vizesdézsa. Abba mártogatta a kefét, és súrolta a lépcsőt. Szerecsent mosott.

Csorgott a víz, habozott a szappan. A szerecsen szépen fehéredett. Azok a lépcsőfokok, melyeket az imént még bekent a locspocs, az utca piszka, úgy tündökölt, mint a füstös, odvas fogak, miután az orvos levési róluk a fogkövet, s kisikálja krétaporral. Csak most derült ki, hogy fehér márványból valók.

Gyönyörűség volt nézni ezeket a patyolat lépcsőket, melyek a parasztlány szorgalmát, ügyességét dicsérve már két emeleten ragyogtak, ellentétben a föntiekkel, melyek még várták a vizet, a kefét, a szappant.

Lassítottam lépteimet, hogy minél később érkezzek hozzá. Azalatt ő tovább dolgozott. Dézsáját föllebb-föllebb billentette. Maga pedig térden mászott fölfelé, fokról fokra, mint hívők bizonyos zarándokhelyek templomlépcsőjén, melyek végén a bűnbocsánat és üdvösség integet feléjük. Lassan haladt. Eddigi munkája legalább egy óráig tartott, s egy másik órába telik majd, míg fölér, térdepelve, a padlásajtóig, mely számára kétségtelenül a mennyországot jelenti.

Ilyesmin töprengve jutottam eléje. Megállapodtam. Bevallom, habozni kezdtem, elfogott a lelkiismeret-furdalás.

Mit tegyek? Szerettem volna lerepülni, hogy cipőm ne mocskolja be a márványt. Szerettem volna tündérsarut ölteni, hogy nyomtalanul suhanhassak le. Szerettem volna legalább néhány bocsánatkérő szót rebegni.

De a parasztlány annyira belefeledkezett a boldog tevés-vevésbe, hogy ügyet se vetett rám. Serénykedve mosott, csattogtatta a kefét, turkált a szappanhabban. Amikor az előttem levő lépcsőfokot is megtisztogatta, felém pillantott, mintegy biztatva, hogy csak lépjek rá.

Én tehát ráléptem. Cipőm talpa az angyali fehérségen fekete ördögfoltokat ejtett. Aztán, ahogy lefelé mentem, mindenütt ott maradt sötét nyomom. Úgy éreztem, hogy liliommezőt tiprok.

Ő azonban nem törődött ezzel. Folytatta, amit elkezdett, be akarta fejezni.

Milyen borzasztó lehet a munka – gondoltam –, melynek eredményét még ideig-óráig sem élvezheti a munkás, s veszendőbe megy, szinte a szeme láttára, minekelőtte elkészülne vele. De vajon nem ilyen-e a legtöbb munka? Órákig főzik az ebédet, sütik a tortát, s pillanatok alatt vége. Elmosogatják a tányérokat, s tüstént bepiszkítják. Megvarrják a ruhát, s abban a pillanatban szaggatják, rongyolják. Kifújják az üveget a hutában, s talán szállítás közben összetörik. Államszerződéseket kötnek évszázadokra, s egy háború fölborít mindent. Mindenki a múlandóság számára dolgozik.

Csak talán a művészek nem – tettem hozzá. – Azok az örökkévalóság számára próbálnak alkotni. Mégis, ki biztosítja a legkülönbjét is, hogy munkáját, mely tiszta és fényes, nem gázolja-e össze nyomban néhány sáros láb? Hányszor megesett ez is. Szóval, nekik is alázatosoknak kell lenniök, nem szabad törődniök, mi történik fáradságuk gyümölcsével, akár ennek a parasztlánynak. Elégtételük nem lehet egyéb, mint az, hogy küszködtek, birkóztak a könyörtelen anyaggal, nehézségeket győztek le, s közben, mint minden testi és szellemi munkás, kicsit játszottak is.

* * *

Nagy Imre rajza

Bajor Andor

Toldi szaktárs munkabalesete

(részletek)

X.város vágóhídja réges-régen épült: már nem is felelt meg a modern technikai igényeknek.

Kajmán elvtárs jól tudta ezt, sőt emiatt tanulmányozta egy fél évig a chicagói, denveri és más, fejlett technikájú vágócsarnokokat.

Bár a hagyományos módszerek jól beváltak (soha semmilyen baleset nem történt, és a munka zavartalanul folyhatott): napirendre került a csarnok korszerűsítése.

A legmodernebb külföldi gépeket szerelték be, és a munkát tudományos alapokra helyezték. De az átmenet időszakában bekövetkezett egy példátlan eset. Egy bika váratlanul megvadult a vágóhíd kapujában. (…) A megvadult bika kirontott, és felbecsülhetetlen károkat okozhatott volna ember-, nő és gyermekéletben egyaránt.

De ekkor ott termett egy egyszerű dolgozó, aki Nagyfaluból jött be, mert úgy hallotta, hogy a városban rátermett falusiakat alkalmaznak éjjeliőr beosztásban, esetleg fölveszik az építési munkához, ahol kalandos élete lesz, és a malterhordozásban megmutathatja rendkívüli erejét.

Toldi Miklósnak hívták az egyszerű dolgozót. Ő meglátta a rohanó bikát, elébe ugrott, és megragadta szarvait. Emberfölötti erejével és öntudatával megfékezte a feldühödött állatot, ami által férfiak, nők és gyermekek életét mentette meg.

Akik a bátor, önfeláldozó, de ugyanakkor a lelkes dolgozókra oly jellemző cselekedetet látták, lelkesen megéljenezték Toldi szaktársat.

Toldi szaktárs a bikát bevitte a korszerűen berendezett vágóhídra, ahol az állatot szakszerű elbánásban részesítették.

Ugyanakkor az üzemi bizottság elnöke, aki Chicagóban tanulmányozta a korszerű marhavágást, szintén megjelent, és szerencsekívánatait fejezte ki az egyszerű, szakképzetlen dolgozónak.

– Nem fogjuk elfelejteni azt a segítséget, amellyel hibáink leküzdéséhez hozzájárult – mondta az üzemi bizottság elnöke.

Toldi meghatódott.

– Nem a dicséretért küzdöttem. Csak féltem, nehogy a bika kárt tegyen valakiben.

Az elnök megveregette Toldi vállát.

– Ezt tudjuk! Mi önzetlenül eresztettük el, maga önzetlenül fogta meg. Rendben van.

Toldi még mindig porolta kabátját.

– Nehéz is volna egy bikát önzésből megfogni.

Az elnök nyelt egyet, leeresztette a kezét, csak most vette szemügyre a fiatalembert. Nem látszott ravasznak, de ugyan ki tudja, mi van az ifjú fejében?

– Beszéljünk mindjárt a könyvelővel, hátha kiutalhat valamit, mint kisegítő segédmunkásnak…

Toldi fölkapta a fejét.

– A bikát egyedül fogtam el. Ez lehet, hogy segédmunka volt. De amíg a bika dühöngött, egyetlen felelős se jött a közelébe. Nem értem, ki a főbikafogó, ha én segédbikafogó vagyok? (…)

Az ügy valószínűleg lényegtelen maradt volna, ha váratlanul nem jelenik meg a vállalatnál egy riporter, aki öntudatos és hős dolgozókat keresett.

Amíg jegyzetfüzetével erre-arra járt, egy fiatal technikus kísérte, és magyarázott neki.

Rövidesen talált hős éjjeliőrt, hős főkönyvelőt, hős disznótrancsírozót. De tovább érdeklődött, és valaki szóba hozta Toldi bátor cselekedetét is.

– Ki az a Toldi, és hol van? (…)

*

– Ez meg micsoda? – kérdezte Bondács fagyosan a riportertől. – Mi az, hogy „Aki a nyilvánosság előtt megmutatta férfiasságát”?

– Hát a tudósításom a Toldi-féle hősiességről.

Toldi — **Jankovics Marcell rajza**

Bondács a fejét ingatta.

– Gondolja, helyes ez? És mit fognak ehhez szólni a nők?

– Erre nem is gondoltam – vallotta be Mandori. – Egyébként miért kell, hogy a nők ehhez hozzászóljanak?

– Azért – magyarázta Bondács –, mert a nők is dolgoznak. És azt mondják majd: hol vannak a nők bátor és férfias cselekedetei? Mert amíg egy legény megfogja a bikát, azalatt a nők is mindenütt ott vannak az építésben: sőt még főznek is, és takarítanak!

– Hát ez igaz – ismerte be Mandori. – A nőket csakugyan be lehet hozni.

– De nem akárhogyan – magyarázta Bondács – , egy hős bikaviador mellé oda kell állítani egy hős fejőnőt. Az egyik hősiesen bikát fog, a másik meg a tehenet feji hősiesen. Így helyes az összehasonlítás és az arány. (…)

*

Toldi elkomorult arccal olvasta a róla írt cikket.

„Akik megmutatták az állatgondozás egyéni módszereit” – olvasta a címet.

Ezután az derült ki, hogy ő és egy fejőnő nagyon lelkesedik az állatokért. Mindketten hajnalban kelnek fel, pedig fiatalok, azután énekelve megmosdanak.

„A fejőnő a gazdaságba megy, Toldi pedig a vágóhídra siet, mert a munka várja”. Ettől kezdve a riportban elválnak útjaik: „A fejőnő hősiesen feji a teheneket, Toldi pedig fáradságot nem kímélve fogja meg az itt-ott feltünedező bikákat.”

„Kajmán elvtárs azonban tudja ezt. Rendkívül meg van elégedve Toldi munkamódszereivel. Figyelemmel kíséri az ifjú egész tevékenységét, és átadja neki tapasztalatait. Toldi ennek segítségével a bikákat már szarvuknál fogva viszi a modern csarnokba, ugyanakkor azonban a fejőnők szintén fáradhatatlanok.”

„Toldi néha májat eszik, érdeklődik a város fejlesztése iránt. Ha megnő, be fog iratkozni az építészeti főiskolára.”

„Néha moziba megy a fejőnővel, nézik egymást, és munkájukra gondolnak. Ezután beszélgetnek az urbanisztika kérdéseiről, eltervezik jövendő életüket, és sokáig olvassák új novellásköteteinket, mielőtt ágyba bújnának”. (…)

La vita è bella

Kicsivel több mint 50 éve, egészen pontosan 1975. október 24-e reggelén arra ébredtek az izlandi férfiak, hogy a nők szabadnapot vettek ki. De nem ám úgy, hogy hajnalban felkeltek és elvégezték a házimunkát, és nem mentek ugyan dolgozni, de otthon tettek-vettek. Nem. Hanem úgy, hogy a nők a nap kezdetétől, vagyis tulajdonképpen éjféltől megtagadták a háztartási feladatok elvégzését. Ez magában foglalta a reggelikészítést, a takarítást és a gyermekek iskolai felkészítését. Mivel az óvodák és iskolák női alkalmazottai is sztrájkoltak, a gyermekek felügyelete teljes egészében a férfiakra hárult. Ezért a férfiak jelentős része kénytelen volt magával vinni gyermekeit a munkahelyére, az irodákba, gyárakba. A sztrájkot hetekig tartó országos kampány előzte meg, így a nők döntése nem érte váratlanul a férfiakat. Kezdetben sok férfi gúnyos megjegyzésekkel és komolytalannak tartott „ünnepnapként” kezelte az eseményt. Így aztán, bár nem volt meglepetés, felkészületlenek voltak, és a gyakorlati tehetetlenség volt a legjellemzőbb. A nap folyamán pedig a feszültség az egyre inkább felhalmozódó logisztikai káoszban csúcsosodott ki. Az nem kérdés, hogy a munkahelyi produktivitás jelentősen visszaesett a jelen lévő gyermekek miatt, már kora reggel a férfiak tömegesen keresték az azonnal fogyasztható élelmiszereket. A boltok polcai már délelőtt kiürültek (különösen a virsli és a konzervételek), mivel a férfiak többsége ekkor nem rendelkezett a komplexebb ételek elkészítéséhez szükséges ismeretekkel vagy idővel.

Becslések szerint az izlandi nők 90 százaléka vett részt a munkabeszüntetésben. Ez magában foglalta a fizetett munkát és a láthatatlan munkát egyaránt. Reykjavík belvárosában közel 25 ezer nő gyűlt össze tüntetni (Izland teljes lakossága ekkor kb. 220 ezer fő volt). A sztrájk megbénította az országot. A tejüzemek, a halfeldolgozók és a nyomdák leálltak, az újságok nem jelentek meg. A telefonközpontok működése akadozott, a légitársaságok járatait törölték, mivel a légiutas-kísérők és a földi kiszolgálók nem vették fel a munkát. Az iskolák és óvodák többsége bezárt vagy korlátozottan működött, mivel a tanárok többsége nő volt.

Másnap pedig nem folyt minden tovább úgy ahogyan addig, hiszen már a következő évben elfogadták az egyenlő bérezésről szóló törvényt, négy évre rá megválasztották az első női államfőt. Azóta egyre javítják a helyzetet, olyan szabályokat fogadnak el, amelyek biztosítják, hogy ugyanazért a munkáért ugyanazt a bért kapja mindenki, és azóta senkinek nem magától értetődő, hogy a házimunka a nők feladata, illetve még véletlenül sem gondolják, hogy a háztartásbeliek nem dolgoznak. Vélelmezem, hogy a férfiak megtanultak legalább egyszerű ételeket elkészíteni, és hiszem, hogy mindenki boldogabban él, mert az élet szép.

- k2 -

Pécsi Eszter

(1898–1975)

Sokszor hallottam minősítéseket mások munkájával kapcsolatosan. Lekezelő, megalázó megjegyzések voltak. Férj mondta feleségnek a házimunkáról: ez is munka? Hallottam olyant is, hogy földműves kérdőjelezte meg az irodai munkát. Ez munka, ülni az asztal mellett, emelgetni a telefont? Ment ez aztán odavissza is. Túrni a földet? Nem kell hozzá egyetem. A legmeredekebb az volt, amikor a nagymama megkérte az unokáját, hogy seperje össze az udvart. A válasz az volt, hogy nem azért tanul, hogy sepregessen. Megjegyzem, hogy semmiféle nagy tanulmányi eredményt nem ért el az említett fiatalember.

Ezzel ellentétben milyen nagyszerű dolgok születhetnek meg abból, ha megbecsüljük és értékeljük egymás munkáját. Pécsi Eszter élettörténete szép példa erre. Munkájával kivívta a munkatársak megbecsülését, és férjével együtt, egymás munkáját kiegészítve érhettek el sikereket.

1898-ban született Kecskeméten egy zsidó családban. Ő volt az első nő, aki mérnöki diplomát szerzett a budapesti Műegyetemen. Tanulmányait Berlinben kezdte, és amikor Budapesten is elindult a női képzés ezen a pályán, hazajött.

Az évek során volt vállalatnál dolgozó mérnök, volt vezető mérnök, és önálló irodát is sikerült beindítania. Felfigyeltek a nem mindennapi munkát végző nőre. Interjúkat készítettek vele, cikkeket írtak róla. Ő saját magát nem tartotta csodabogárnak, a kívülállók így írtak róla: *„Egyik épülettől robog a másikhoz, tárgyal, figyel, ellenőriz, vitatkozik. A munkások már nem is csodálkoznak azon, hogy valami bajuszos, szemüveges férfi helyett egy rokonszenves arcú, fiatal hölgy a »statikus Pécsi«”* (Idézet az Újság lapból). Mérnöki pályán belül a statikus kimondottan férfi szak volt. Őt ez nem érdekelte, azt a tehetségét használta, amit kapott Istentől.

Férje, Fischer József is építészmérnök volt. Nemcsak szerelmükben, hanem szakmájukban is egymásra találtak. Közös munkájukat így méltatták: *„Férje a művész, ő pedig a technikai dolgokat oldja meg elismert és csodálatos zsenialitással”* (Dr. Kunváry Bella véleménye).

Házasságukból két fiú született, és a gyermekekkel együtt megszületett a nők örök kérdése: hogyan lehet helytállni a családi életben, a házimunkában, gyermeknevelésben és a karrierépítésben is? Jó mérnökként ezt is megoldotta. Statikusként nemcsak biztosan kiszámolta, hanem figyelmesen kereste is a segítséget. Így jutott el hozzá egy bécsi intézménynek a híre, amely betegápolásban és gyermekvigyázásban nyújtott segítséget azoknak, akik ezt igényelték. Szorgalmazta, hogy Magyarországon is hozzanak létre ehhez hasonlót. Így alakult meg 1928-ban a Dolgozó Nők Klubja, amely nem egy feminista társaság volt, hanem egy támogató közösség. Nem alapítója, de aktív tagja lett ennek a klubnak.

A történelmi események befolyásolták a munkáját, de az alkotásban ez sem tudta megállítani. 1956-ban a forradalmi bizottság elnökévé választották, ezért 1957-ben elbocsátották munkahelyéről. Ekkor emigrált Bécsbe, majd Amerikába. A férje ide is követte.

Magyarországon, Bécsben, Amerikában több fontos épület szerkezetének tervezője volt. A margitszigeti uszoda, az első bécsi belvárosi többemeletes parkolóház, a Hotel America csak néhány a sok épület közül. 1965-ben New Yorkban elnyerte *Az év legjobb statikusa* címet.

1970-ben agyvérzést kapott, 1975-ig, haláláig férje ápolta. Hamvait a Farkasréti temetőben helyezték el.

Sokat beszélünk arról, hogy az Úr mindenkinek egy, két vagy több tálentumot ad. A tálentumokról szóló példázatban arról olvasunk, hogy ezeket nemcsak megkapjuk, hanem számot is kell adni róluk. El lehet ásni őket, vagy lehet velük élni, sőt lehet őket kamatoztatni. Pécsi Eszter élettörténete, munkaszeretete megerősít ebben. Nőként, anyaként, feleségként, munkatársként bizonyított, és példát mutatott.

Pécsi Eszter és férje, Fischer József

Nem gondolt magáról többet, mint amire elhívta őt Isten, de azt becsülettel, hűséggel betöltötte.

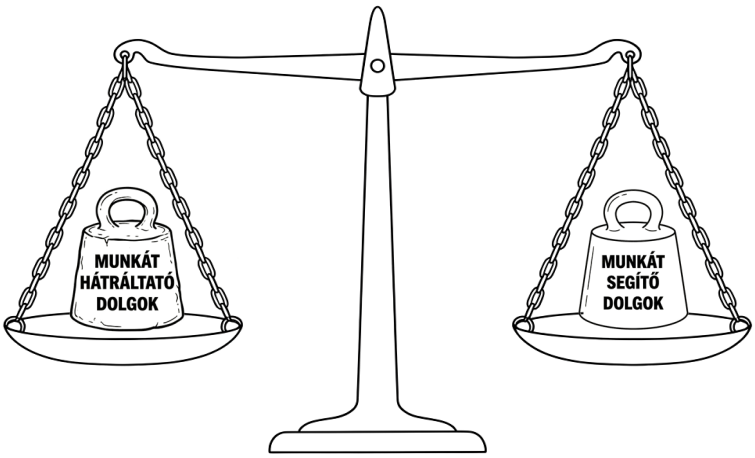
● BEREKMÉRI MELINDA

Kedves Gyerekek!
Képzeljétek el, hogy építőkockákból várat készítetek a barátaitokkal, de közben valaki folyton el akarja venni a kedvenc elemeiteket, vagy le akarja dönteni, amit már nagy nehezen felépítettetek. Ilyen körülmények között bizony embert próbáló feladat bármit is alkotni.
Hasonló dolog történt egykor Isten népével is: Jeruzsálem várfalainak újjáépítése nemcsak nehéz, fárasztó, hanem veszélyes munka is volt. Ám a nép vezetője, Nehémiás kitalált egy különleges módszert, majd arra tanította bátor és kitartó csapatát, hogy a fal nem csupán nehéz kövekből épül, hanem az imádságukból, valamint az Istenbe és az egymásba vetett rendíthetetlen bizalmukból is.

A munka – legyen az egy várfal felépítése vagy a házi feladat megírása – akkor halad a legjobban, ha tudjuk: nem vagyunk egyedül. Isten ma is erőt ad az „építéshez”, és segít, hogy ne ijedjünk meg a nehézségektől. Fedezzétek fel a következőkben, hogyan vált a félelem bátorsággá, és a romhalmaz erős várrá! Jöjjetek, kalandozzunk együtt Nehémiás falainál.

Olvasd el a Nehémiás 4,9-17 verseit.

A táblázat első oszlopába írj egy **B** vagy **J** betűt, annak megfelelően, hogy hátráltatják, illetve segítik a munkát a felsorolt dolgok. ⟶

	sötétség
	kürt
	távolság
	ellenség
	vezetők példája
	kimerültség
	fegyveres őrség
	megosztott figyelem
	éberség
	szorgalom
	Isten jelenléte

Szerinted melyik irányba billen a mérleg nyelve?

Balra	**Jobbra**
A sok nehézség és az ellenség miatt az építkezés leállt.	Isten jelenléte és a nép szorgalma miatt a fal végül felépült.

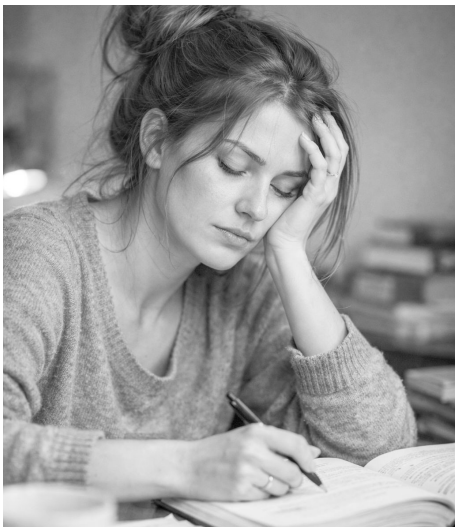
A mondatot jobbról balra olvasva kiderül, hogy minek van döntő súlya az életünkben: ⟵

.tégelrém knütelé za itnellib abnyári ój a gidnim ima ,ylús a za etélnelej netsI

A fal építése közben az aranymondás szavait sietve jegyezték le, és összekeveredtek. **Derítsd ki a helyes sorrendet!**

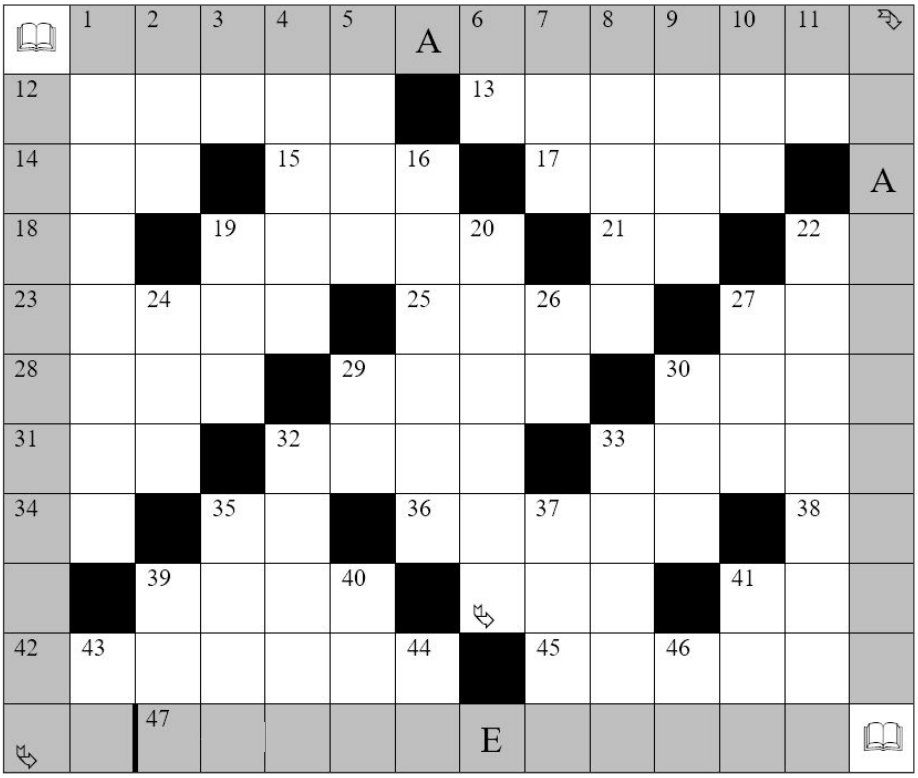

Rejtvényünkbe a munka természetére, illetve jutalmára utaló igei intelmeket építettünk be.

Vízszintes:

1. A beépített igevers első részlete, 12. Kőolajban gazdag, nagy kiterjedésű kis-ázsiai ország: Szaúd-..., 13. Vissza: ijesztgető (é. f.), 14. Magyar Állami Vasutak (é. h.), 15. Mór apó egynemű hangzói, 17. Időmérőt javító szakember, 18. Esztendő románul, 19. Hadászati fogalom, 21. Rómában ezerötven, 22. Soli Deo, 23. Nálunk az ilyen vonat is lassan halad, 25. Sámuel próféta születési helye (1Sám 1,19), 27. Nem ilyen, 28. Az ilyen pénz fémből készül, 29. Névnapja április 19-én van, 30. Szélek nélkül kaszál! 31. Szőlő levéből erjesztett ital, 32. Személyes névmás és ragadozó madár, 33. Kézre kerít, 34. A csermelynél is kisebb, 35. Osztrák és francia autók jele, 36. Zamatára, 38. Marosi Ágnes, 39. Idős, 41. Hegy Edom határán, ahol Áront eltemették (4Móz 20,22-29), 42. Eső ellen véd (é. f.), 45. Este és időmérő, **47. A beépített igevers második részlete**.

Függőleges:

1. Aranyozásra használt finom por, 2. Úttesten irányt jelez, 3. A Föld ötödik folyója/Nagy vízhozamú ázsiai folyó, 4. Mosással megtisztít, 5. Marasztal, 6. Biztató szócska, 7. Földrengést követően ilyen rezgés szokott lenni, 8. Hangos, tartós, kellemetlen zaj, 9. Álpátosszal szónokol, 10. Túl sok benne a só, 11. Fiúgyermek régiesen, **12. A feladatát elvégző, erre jogosult**, 16. A ... kolostor – Stendhal (1783–1842) híres regényének címe, 19. Vissza: a fülorr-gégészeti rendelő román nyelvű rövidítése, 20. Elhívása előtt ez volt Máté foglalkozása (Mt 9,9), 22. Vissza: ez történik, amikor fémfelületet krómmal vonnak be, 24. Szaglószervünk, 26. A jelen neve, 27. Máltai, svéd és francia autók jele, 29. Kezdetben esik! 30. Rendetlen Lea! 32. Személyes névmás és magasan levő, 33. Tájszólásban erősen, 35. Abba az irányba, 37. Cukor és méz íze, 39. Öve betűi keverve, 40. Agyag közepe! 41. Téli csapadék? 43. Tiltó kötőszó, 44. Személyes névmás tárgyraggal, 46. Török Nóra.

Megjegyzés: A bibliai nevek és fogalmak a Károli fordítás szerint írandók.

Készítette: Zöld György

Mária és Márta Magazin — kiadja a ***proMissio Egyesület***

Munkatársak: Berekméri Melinda, Borsos Melinda, Bustya Sándor, Czirmay Csaba Levente, Korondi Kinga, Simon Imola Zsuzsánna, Székely Ferencz
Korrektor: Bálint Boglárka
Borítóterv: Orbán Tibor
Cím: Marosvásárhely, Bernády György tér 3. szám
Tel: 0265-214975
e-mail: magazin@mariaesmarta.ro
Honlap: mariaesmarta.ro
ISSN: 1583-1329; **Nyomda:** Intermedia Kft.

Támogató
a Romániai
Magyar Demokrata Szövetség
és a Communitas Alapítvány

A jó gazdasszony holtig tanul

Mentás cukkinikrémleves

Hozzávalók: 4 db cukkini, 1 db nagyobb krumpli, 1 kis fej vöröshagyma, 1 db zöldségleveskocka, 1 csokor friss menta, 3 evőkanál olívaolaj, ízlés szerint só, bors, citromlé.
Elkészítés: A krumplit meghámozzuk és apróra vágjuk, a cukkinit szintén feldaraboljuk. Az olívaolajon a felaprított hagymát üvegesre dinszteljük, majd hozzáadjuk a cukkinit és a krumplit. Felöntjük kb. 1,5 liter vízzel, hozzáadjuk a leveskockát. A mentát lecsipkedjük a száráról, finomra vágjuk, és a felét a leveshez adjuk.
Addig főzzük, amíg a krumpli és a cukkini megpuhul. Ezután botmixerrel simára turmixoljuk. Ízlés szerint adhatunk hozzá egy kevés főzőtejszínt is. Sóval, borssal és néhány csepp citromlével ízesítjük.

Zöldséges-sajtos csirkemell

Hozzávalók: fél szelet csirkemellfilé, 1 paradicsom, 4-5 karika sárga paprika, néhány petrezselyemlevél, 15-16 darab bébi répa, olívaolaj, 1 kk. vaj, nagy marék reszelt sajt (ementáli, parmezán), só, bors, 1 gerezd fokhagyma, 0,5 dl fehér bor.
Elkészítés: Teflon serpenyőben olajat hevítünk, majd hozzáadjuk a sóval, borssal fűszerezett csirkemellet, és elősütjük. Ezt követően rátesszük a vajat, és ráöntjük a fehér bort. 2-3 percig lefedve pároljuk. Közben előmelegítjük a sütőt. A megpárolódott csirkemellet kiszedjük egy fém serpenyőbe, és letakarjuk, hogy ne hűljön ki.
A serpenyőbe, amelyben megsütöttük a csirkemellet, beleborítjuk a mirelit bébi répát, adunk hozzá néhány karika sárga paprikát és karikára vágott paradicsomot. Jól megforgatjuk, megsózzuk, adunk hozzá petrezselyemzöldet. 2-3 percig pároljuk, majd ráborítjuk a csirkemellre.

Reszelt sajttal megszórjuk, és a forró sütőben készre sütjük, vigyázva arra, hogy ne égjen meg a sajt.

Sárgabarackfagylalt

Hozzávalók: 250 g görög joghurt, 200 ml habtejszín, 8 darab sárgabarack (nagyobb), 2 evőkanál méz (vagy cukor), 1 kiskanál fahéj.
Elkészítés: A barackokat meghámozzuk, és a magjait eltávolítjuk, majd a húsát pépesítjük. A joghurtot elkeverjük a mézzel, a fahéjjal és a gyümölcspéppel, ezután hozzáforgatjuk a felvert tejszínt. A masszát fagyigépbe kanalazzuk, és kb. 15 percig kevertetjük a géppel (vagy amíg kellőképpen habos nem lesz), majd néhány órára fagyasztóba tesszük a fagylaltot.

Ha nincs gépünk, akkor tegyük egy nagyobb edényben fagyasztóba, és többször keverjük át.
Friss sárgabarackkal és mentával kínáljuk.

Adorjáni Nagy Aranka

Tűzhelyem előtt

a konyha-szőnyeg kikopott.
Ott járom táncom minden nap,
mint igájába fogott rab
taposómalma kényszerében.

Tűz és víz kettős forrása között
két lépés jobbra, kettő balra –
lüktető ritmust ver az óra.
Hívnak messzire űző vágyak –
a percek közben mind elszállnak,
s én tűz-víz örök őrizője,
parancsolója-rabja nem megyek.
Hordok még vizet, tüzet lángolóbbat,
mert erre hajt a szeretet.

Szálljon a gőz, mint oltár füstje,
melyben magamat áldozom –
és lábom alatt kopjon ki a hely,
mely gödörré lesz egykoron…
Hátamban kés a fájdalom,
de nincs menekvés,
csak véges-végig járni táncom,
amíg előáll minden nap
lisztek, húsok és füvek elegyéből
az eledel kezem alatt,
hol lángok s vizek összejátszanak.

Ha meglennétek – ó, mind – ételek,
tűzön varázsolt alkotások,
köröttem mindent elborítanátok –
de nem maradt meg semmi más,
csak arcomon mély, apró ráncok,
odarajzolták tűz-körüli táncok,
hajszoltak, űzők, szaporák –

s kopik a szőnyeg, kopik tovább…